

Jihočeská univerzita v Českých Budějovicích
Zdravotně sociální fakulta

**PROTOKOL O OBHAJOBĚ
DISERTAČNÍ PRÁCE**

Jméno a příjmení studenta : **Mgr. Milena VAŇKOVÁ**

Školitel : doc. PhDr. Sylva Bártlová, Ph.D.

Studijní program: **OŠETŘOVATELSTVÍ**

Název disertační práce : **Současná praxe a možnosti využití supervize v ošetrovatelství**

Datum konání obhajoby : **24. 8. 2015**

Počet hlasovacích lístků

odevzdaných platných prospěl(a) neprospěl(a) zdržuji se

Hodnocení: ..... *prospělo* .....

ZKUŠEBNÍ KOMISE:

FUNKCE	JMÉNO A PŘÍJMENÍ	PODPIS
Předseda komise	prof. PhDr. Valérie Tóthová, Ph.D.	<i>Tóthová</i>
Člen komise	doc. PhDr. Mária Boledovičová, PhD.	<i>Boledovičová</i>
Člen komise	doc. PhDr. Jaroslav Kořa	<i>Kořa</i>
Člen komise	doc. PhDr. Darja Jarošová, Ph.D.	<i>Jarošová</i>
Člen komise	doc. MUDr. Jiří Beran, CSc.	<i>Beran</i>
Člen komise	doc. PhDr. Štefánia Andraščíková, PhD.	<i>Andraščíková</i>
Člen komise	MUDr. Magdalena Kořová, Ph.D.	<i>Kořová</i>

V Českých Budějovicích dne 24. 8. 2015

PRŮBĚH OBHAJOBY DISERTAČNÍ PRÁCE

Předsedkyně komise, prof. Tóthová, přivítala přítomné, představila jmenovitě složení komise, přítomné oponenty disertační práce a školitelku. Představila zkušební komisi doktorandku Mgr. Milenu Vaňkovou, studentku doktorského studijního programu Ošetrovatelství dle profesního životopisu. Zmínila její vzdělání, zaměstnání, praxi, publikační, konferenční a grantové aktivity.

Doktorandka zahájila prezentaci své disertační práce na téma Současná praxe a možnosti využití supervize v ošetrovatelství mottem E. H. Eriksona.

Disertační práce je teoreticko-empirického charakteru. Je členěna do 2 základních částí, a to na teoretická východiska a kontext legitimizace konceptu supervize v ošetrovatelství v ČR a možnosti využití supervize v ošetrovatelském vzdělávání v ČR. Autorka práce vycházela a čerpala z mezinárodních teoretických zkušeností i z lokálních empirických poznatků.

Proměny ošetrovatelství na konci třetího milénia byly koncipovány na základě poznatkové báze supervize v kontextu současných postmoderních proměn českého ošetrovatelského vzdělávání a nových nároků na vysokoškolské pedagogy. Role supervizora se stala důležitým úkolem nejen pro rozšiřování a zvyšování kvality základní ošetrovatelské praxe, ale zejména pro ošetrovatelskou teorii, oborovou ošetrovatelskou didaktiku i výzkum a zachování autonomie oboru ošetrovatelství.

V 21. stoléní se mění paradigmatá. Dochází k transformaci systému obsahu vzdělávání sester, mění se poslání vysokých škol. Změnila se celková koncepce, struktura a obsah výuky.

Doktorandka na supervizi nahlíží jako na novou formu, nástroj profesního rozvoje a vzdělávání sester. Supervizi definuje jako formální proces profesionální podpory a vzdělávání, který umožňuje rozvíjet znalosti a schopnosti, přijmout odpovědnost za vlastní praxi a zvýšit ochranu klienta a bezpečnost péče ve složitých klinických situacích. Inspirace a poznatky o konceptu supervize čerpala v zahraničí.

Hlavním cílem práce bylo najít odpověď na otázku – Jak sestry – vysokoškolští pedagogové ošetrovatelství konstruují, interpretují a prakticky aplikují koncept supervize a roli supervizora v kontextu vzdělávání sester ve specifických institucích zdravotnického terciárního školství a klinické ošetrovatelské praxe v České republice?

Byl realizován kvalitativní výzkum prostřednictvím 26 polostrukturovaných rozhovorů s akademickými vzdělavateli sester z celé České republiky. Výběr byl záměrný, úsudkem, s účastí na základě dobrovolnosti. Celý proces sběru dat, analýzy dat a jejich interpretace probíhal s různou mírou intenzity v letech 2010-2015.

Výsledky postupně autorka představila jako jednotlivé kategorie a vztahy mezi nimi, jež se z analyzovaných dat vyjevily v procesu otevřeného kódování. Kategorie konceptualizace supervize obsahovala četné subkategorie.

Vzdělávací supervize zahrnuje prvek hodnocení a může být definována také jako poskytování zpětné vazby a podpory, bezpečné do-provázení a vedení supervizanta supervizí v záležitostech profesního vzdělávání a rozvoje.

Supervize je koncipována jako forma učení v bezpečném, laskavém a tvořivém prostředí, kde je v popředí spíše facilitační než kontrolní funkce. Podpurným nástrojem supervize se ukázalo sebe porozumění, sebepoznání, sebepochopení, sebereflexe.

Dochází ke změně role akademických vzdělavatelů sester. Pro supervizi neexistují v současné době jednotná a závazná pravidla a její pojetí je v různých oborech a disciplínách odlišné. Jednotlivé rezorty a profesní skupiny si vytváří vlastní systémy a standardy pro vzdělávání mentorů i supervizorů.

Na základě obsahové analýzy legislativy a politických, koncepčních dokumentů, doktorandka konstatovala, že vzdělavatele a profesní pozici supervizora oficiální český Katalog prací ve veřejných službách a správě (2010) neuvádí. Neexistuje legislativně závazný dokument, který by určoval kritéria pro pozici a vzdělání supervizora v ošetrovatelství (ve zdravotnictví).

Závěrem studentka uvedla, že ošetrovatelství se jeví jako nezúčastněný a ne-angažovaný obor v oblasti supervize.

Prof. Tóthová, předsedkyně zkušební komise, vyzvala školitelku disertační práce, doc. Bártlovou a požádala o celkové zhodnocení disertační práce. Ta v krátkosti popsala aktuálnost zvoleného tématu, stanovené cíle, metodiku, zpracování získaných dat, výsledky. Závěrem velmi kladně zhodnotila náročný a analyticky rozsáhlý přístup doktorandky - viz posudek školitele.

Doc. Kořa, oponent disertační práce, zhodnotil disertační práci velmi pozitivně. Autorka bravurně zvládla řadu obtížných teoretických problémů a dobře se pohybuje v interdisciplinárním prostředí. Jedná se o průkopnické dílo. Pracuje vhodně s literaturou. Doporučil předloženou disertační práci k obhajobě – viz posudek oponenta.

Doc. Andraščíková, oponentka disertační práce, odprezentovala svůj posudek. Celkové zpracování práce svědčí o vysoké úrovni orientace v uvedené oblasti. Práce je zpracována na vysoké vědecké i odborné úrovni a splňuje veškerá kritéria pro tento druh práce. Doporučila předloženou disertační práci k obhajobě - viz op. posudek.

Diskuze:

Doc. Beran:

„Mělo by se rozlišovat mezi supervizí terapeutickou a jinou, aby nedošlo k mýlce.“

Prof. Tóthová:

„Jaké jsou postoje Ministerstva zdravotnictví?“

Doc. Kořa

„Termín supervize je zakotven pro psychoterapii. Z Vaší práce jsem pochopil, že se jedná o supervizi vzdělávací, pedagogickou.“

Závěr: Doktorandka úspěšně obhájila disertační práci a odpověděla na všechny kladené otázky. Komise při tajném hlasování jednomyslně odhlasovala, že u obhajoby disertační práce studentka PROSPĚLA.